

Schoolplan 2015-2018

1 Inleiding

Onze school is een katholieke school en een van de scholen van de Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden (SCOL). Alle scholen binnen ons bestuur werken aan goed en eigentijds onderwijs. Dit schoolplan geeft aan op welke manier wij werken en hoe wij de kwaliteit van ons onderwijs bepalen, bewaken en bevorderen.

Het schoolplan is het beleidsplan van onze school voor de komende jaren (2015-2018). Het vermeldt, naast de huidige stand van zaken, in hoofdlijnen het onderwijskundig, personeels- en kwaliteitsbeleid en de ontwikkeling van onze school.

De organisatiestrategie van SCOL, beschreven in "Leren met elkaar, van elkaar" vormt het uitgangspunt voor dit plan.

In dit schoolplan staan bewuste keuzes die we maken voor de komende jaren. Naar andere

opvattingen blijven we tussentijds altijd luisteren. Wanneer onze koers moet worden bijgesteld, dan wordt het plan geactualiseerd.

Hoe is het plan opgebouwd? Hoofdstuk 2 en 3 geven een algemene beschrijving van onze school: Wie zijn we en waar staan we voor?

In hoofdstuk 4 t/m 7 gaan we dieper in op eenaantal beleidsterreinen, te weten: onderwijs, zorg en personeel. Hoe werken we? Wat willen we bereiken? De zorg voor leerlingen en het personeelsbeleid.

Aan de totstandkoming van dit plan is zorgvuldig samengewerkt tussen de directeur, managementteam, intern begeleiders, het team en medezeggenschapraad.

Leiden, september 2015

Monica Tolenaar

2 Gegevens van de Josephschool

De Sint Josephschool is een katholieke basisschool en onderdeel van de SCOL. SCOL is een stichting met 10 basisscholen en 8 middelbare scholen.

De Sint Josephschool ligt in de Burgemeester/Professorenwijk van de gemeente Leiden. De school is sinds juni 2011 gehuisvest in een geheel nieuw pand, aan de Oppenheimstraat 8.

Op teldatum 07-09-2015 telt onze school 777 leerlingen.

Het onderwijskundige team bestaat uit ruim 50 groepsleerkrachten, een individuele leerling begeleider, twee onderwijsondersteunende krachten, een directeur, drie teamleider, drie intern-begeleiders en twee ICT-ers.

3 Identiteit & visie

3.1 Identiteit van onze school

De Josephschool, onderdeel van de Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden, biedt onderwijs op katholieke grondslag aan de leerlingen van het primair onderwijs. Wij vinden het belangrijk dat de leerlingen kennis maken met verhalen uit de Bijbel.

Een juiste levenshouding doet verwondering ontwikkelen, roept levensvragen op; het creëert het besef dat er niet alleen vragen van het verstand maar ook van het hart zijn.

Wij staan open voor gezinnen met een andere geloofsovertuiging. Dit betekent dat de school toegankelijk is voor iedereen, mits ouders onze katholieke identiteit respecteren en de kinderen deelnemen aan de verschillende geloofsactiviteiten.

3.2 Onderwijskundige visie

De onderwijskundige visie van de Sint Josephschool is:

Kinderen krijgen de kans zich harmonieus te ontwikkelen. Daarom is er in ons onderwijsprogramma aandacht voor het HOOFD, het HART

en de HANDEN. Hoofd staat voor kennis (cognitieve ontwikkeling), Hart staat voor passie, betrokkenheid en veiligheid (sociaal emotionele ontwikkeling) en de Handen staan voor toepassen, het doen. Dit betekent dat:

- Kinderen zich vrij en veilig voelen moeten voelen, vertrouwen hebben in de leerkrachten en medeleerlingen, elkaar accepteren en respecteren. Samen spelen, samen leren, samen werken en zelfstandig werken horen daar ook bij.
- Wij het onderwijs zo proberen in te richten dat de kinderen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Kinderen verschillen in aanleg, interesse, tempo en verwerking van leerstof. Deze verschillen mogen er zijn. We benaderen elk kind individueel en bieden, waar dat nodig is en de organisatie het toestaat, de leerstof op eigen niveau aan. We maken daarbij zoveel mogelijk gebruik van nieuwe inzichten op

wetenschappelijk en
maatschappelijk gebied.

- Een open communicatie tussen ouders, leerkrachten en kinderen van groot belang is voor het welzijn en de ontwikkeling van het kind.

Het motto van de Sint Josephschool luidt:

“De Josephschool timmert aan de basis!”

4 Hoe werken we?

4.1 Pedagogisch klimaat

Een goed pedagogisch en sociaal klimaat is de basis voor het leren. Kinderen, ouders en leerkrachten moeten zich veilig voelen. De Josephschool hecht hier veel waarde aan. We geven hier onder andere invulling aan met behulp van kanjertrainingen en catechese lessen. Uit de tevredenheidsenquête van mei 2015 blijkt dat zowel de leerlingen, ouders als leerkrachten zeer tevreden zijn over het pedagogische en sociale klimaat.

4.2 Onderwijsconcepten

Goed onderwijs kent niet slechts één vorm van lesgeven. Juist variatie in de manier waarop lesgeven wordt, zorgt ervoor dat verschillende talenten en vaardigheden van kinderen gebruikt worden. Op de Josephschool geven we ons onderwijs vorm met behulp van drie onderwijsconcepten, te weten: zelfstandig werken, coöperatief leren en handelingsgericht werken.

Het zelfstandig werken

Tijdens het zelfstandig werken, leren

de kinderen belangrijke vaardigheden zoals:

- Werk plannen;
- Zelf keuzes maken;
- Zelf problemen oplossen;
- Samenwerken;
- De opdrachten zoveel mogelijk zonder hulp van de leerkracht maken.

De leerlingen krijgen regelmatig de gelegenheid om zelfstandig te werken. Dit kan inhouden dat de leerlingen, nadat ze bijvoorbeeld het basisprogramma af hebben, kunnen kiezen uit verschillende opdrachten op het gebied van rekenen, taal, wereldoriëntatie, enz. Het kan ook voorkomen dat zij een ochtend- of een middagtaak krijgen die zij zelf mogen plannen. In groep ½ wordt hierbij gebruik gemaakt van een planbord en leerrijke hoeken. Vanaf groep 3 hebben de kinderen een weektaak.

Met de leerlingen zijn de regels die tijdens het zelfstandig werken gelden vooraf duidelijk besproken. De leerkracht heeft intussen tijd om:

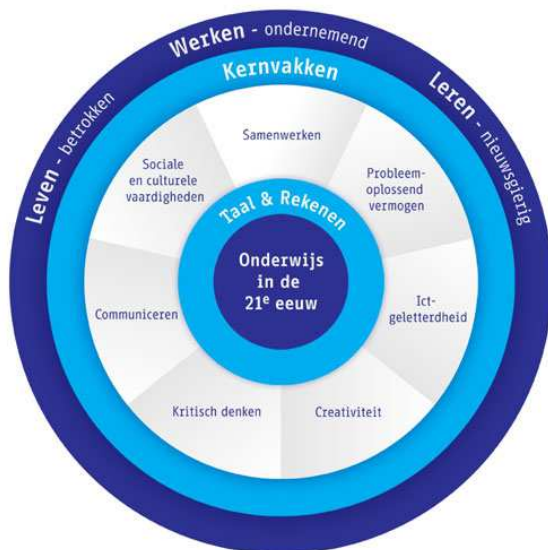
- leerlingen individueel of in kleine

groepjes te helpen,

- leerlingen te observeren.

Coöperatief leren en 21st century skills

Veranderingen in de samenleving laten zien dat we onze leerlingen een andere bagage moeten meegeven dan louter kennis. In de toekomst worden andere competenties op de arbeidsmarkt gevraagd. Deze competenties staan beschreven in 21st century skills (zie figuur).

Belangrijke vaardigheden voor de toekomst zijn: samenwerking, sociale/culturele vaardigheden en communicatie. Deze vaardigheden staan ook centraal in het coöperatief leren. Coöperatief leren levert daarmee een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van onze leerlingen. Op de Josephschool werken we een paar keer per week volgens de

principes van coöperatief leren. Al in de kleutergroepen beginnen we met coöperatieve werkvormen.

Leerlingen leren met en van elkaar. Leerlingen die coöperatief leren, werken op een gestructureerde manier samen in kleine, veelal heterogeen samengestelde groepen. De achterliggende gedachte is dat kinderen niet alleen leren van de interactie met de leerkracht, maar ook van de interactie met elkaar. De leerlingen zijn actief met de leerstof bezig, ze praten er met elkaar over, waardoor de inhoud van de stof meer betekenis voor hen krijgt. Door de samenwerking in een groepje, ontwikkelen leerlingen ook samenwerkingsvaardigheden.

Binnen coöperatief leren kunnen verschillen tussen leerlingen benut worden: De 'sterke' leerlingen zijn model voor de 'zwakkere' leerlingen en helpen hen. Op hun beurt krijgen de 'sterke' leerlingen meer inzicht in de leerstof door de uitleg die ze aan anderen geven. Door samen te werken, leren de leerlingen in een groep elkaar beter kennen. Er ontstaat een klimaat in de klas waarin

leerlingen elkaar waarderen, begrip voor elkaar hebben en bereid zijn elkaar te helpen.

**Omgaan met verschillen
(handelingsgericht werken)**

Op de Josephschool willen we zo goed mogelijk in spelen op de onderwijsbehoeften van iedere leerling. De onderwijsbehoeften van leerlingen leggen we vast in een groepsoverzicht, waarbij we ook de bevorderende en belemmerende factoren beschrijven. Vervolgens vertalen we deze onderwijsbehoeften naar een groepsplan per vakgebied. In het groepsplan wordt de groep leerlingen per vakgebied opgedeeld in

drie verschillende niveaus, te weten: Aandacht, Basis en Competent. Het onderwijs wordt per vakgebied aangepast aan de instructiebehoefte van de groep. De groepsoverzichten en groepsplannen worden twee keer per jaar – met behulp van input van intern begeleiders, collega's, leerlingen en ouders - geactualiseerd op basis van de onderwijsbehoeften en de resultaten.

5. Wat willen we bereiken?

De Josephschool staat er goed voor. Dit blijkt uit de analyse van onze tevredenheidsenquêtes, cito gegevens, het inspectierapport, nulmeting excellent onderwijs en visitatie leesonderwijs. Tegelijkertijd staan we voor een mooie uitdaging:

Talentvol onderwijs voor iedereen

Hieronder staat beschreven hoe we invulling geven aan deze uitdaging. Een compleet overzicht is te vinden in ons activiteitenplan (bijlage 2).

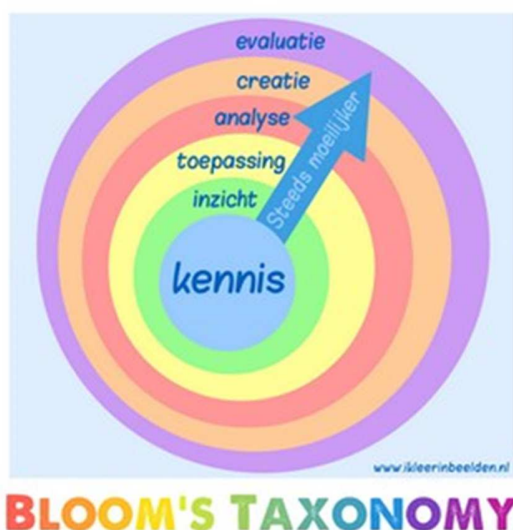
5.1 Schoolbrede trajecten

Talentvol onderwijs

We willen het beste halen uit alle leerlingen. Dit betekent dat we naast het reguliere programma, waarbij we met behulp van de groepsplannen

inspelen op de verschillende niveaus bij de basisvakken, we leerlingen ook individueel willen uitdagen zowel op vakinhoudelijk gebied als op metacognitieve vaardigheden. Uit de nulmeting van november 2014 blijkt dat we als school al een heel eind op weg zijn, zo signaleren we onderpresteerders en partieel meerkunners, begeleiden we de kinderen door te compacten en de verrijken. Echter hier kan meer lijn en continuïteit in aangebracht worden. En we kunnen meer coachen op het gebied van metacognitieve vaardigheden.

Om dit te realiseren zijn we in het voorjaar 2015 met het hele team

gestart met een driejarig
opleidingstraject van Novilo om het
onderwijs op maat te verbeteren. We
maken hierbij onder andere gebruik
van de Taxonomie van Bloom¹ en de 7
uitdagingen beschreven door Novilo².
Leerlingen hebben in de
tevredenheidsenquête van mei 2015
laten weten dat ze meer behoefte
hebben aan zelf invulling geven aan
hun werk. Onder anderen met behulp
van een weektaak, verwachten we
beter aan die behoefte tegemoet te
kunnen komen.

¹ Bloom gaat er vanuit dat je iets kunt begrijpen op
verschillende niveaus. De vaardigheden zijn
geordend in een opklimmende moeilijkheidsgraad.
Iedere volgende begripsfase is ingewikkelder en
omvat steeds fases.

² Om te komen tot leren zijn er voor kinderen 7
uitdagingen, te weten: overtuigingen, geheugen,
motivatie, overschatting & onderschatting,
samenwerken, zelfstandig werken & hiaten.

Onze schoolaanpak wordt ondersteund
door een initiatief van alle scholen in
de Leidse regio:

De Leidse aanpak voor talentontwikkeling

Het doel van de Leidse aanpak is het
ontwikkelen van een ketengerichte
aanpak voor de kinderen en
adolescenten van 2 tot 24 jaar te
stimuleren het beste uit zichzelf te
halen en hen uit te dagen of te
begeleiden om onderpresteren te
voorkomen. Het is een samenwerking
op Europees niveau en op alle niveaus
van onderwijs. Dit wordt concreet
vertaald naar 5 projecten variërend
van identificeren van
begaafdheidsfactoren, praktische
differentiatie in de klas en een
systeemaanpak. Twee leerkrachten
binnen ons team nemen actief deel
aan de ontwikkeling van de Leidse
aanpak.

Onderzoekend en ontwerpend leren

Ook onderzoekend en ontwerpend
leren stimuleert talentontwikkeling.
Kinderen wordt geleerd een
onderzoekende houding aan te nemen
en zelf tot oplossingen/ontwerpen te
komen voor gestelde problemen.
Daarbij leren kinderen nagenoeg alle
vaardigheden te gebruiken die passen
bij The 21th century skills. Vier

leerkrachten uit ons team volgen een 1,5 jaar durende een opleiding tot "Wetenschap en techniek coördinator". Zij nemen het voortouw in het vormgeven van onderzoekend en ontwerpnd leren binnen onze school.

Passend onderwijs

Passend onderwijs staat voor maatwerk in het onderwijs. Voor elk kind onderwijs bieden dat aansluit bij zijn of haar mogelijkheden en talenten. Versterking van de zorgbreedte op onze school begint bij de leerkrachten in de klas. Naarmate zij beter om kunnen gaan met de beperkingen van de leerlingen, is er minder noodzaak tot verwijzing naar de speciale voorzieningen. Het vraagt van de leerkracht dat hij zijn kennis en vaardigheden blijft trainen.

Invoering Ouder Kind Gesprekken

In het schooljaar 2015-2016 starten we vanaf groep 4 met het voeren van Ouder Kind Gesprekken (OKG). Dit is een gesprek tussen de ouders, het kind en de leerkracht(en). Met dit gesprek willen we aan het begin van het schooljaar beter in beeld krijgen wat het kind van ons nodig heeft. Ter voorbereiding van het gesprek vullen de ouders en de kinderen een vragenlijst in.

Training en implementatie "Vroeg Vreemde Talen Onderwijs" (Engels)

Vanaf schooljaar 2015-2016 starten we in alle groepen met het leren van Engels. We starten al op zo een jonge leeftijd met het leren van een vreemde taal omdat:

- de taalgevoelige leeftijd ligt voor 7 jaar
- meer talen leren stimuleert de algemene taalontwikkeling
- het geeft een kwaliteitsimpuls aan het taalonderwijs
- het bevordert internationaal bewustzijn en samenwerking

De leerkrachten volgen allemaal een training Classroom English.

Verbeteren van het leesonderwijs

Goed kunnen lezen is een belangrijke basis voor het leren. De Josephschool scoort op het terrein van teksten lezen goed, de resultaten op het gebied van woordlezen blijven achter (onder de inspectienorm) In het najaar van 2013 heeft een collegiale visitatie plaatsgevonden. De belangrijkste adviezen uit deze visitatie waren:

- Zorg ervoor dat er meer kennis komt over de doorlopende leerlijn.

Vanaf het schooljaar 2013-2014 hebben we het woordlezen geïntensiveerd. Dit heeft tot mooie resultaten geleid in de groepen 5 t/m 8. De resultaten in de groepen 3 en 4 blijven nog wat achter.

Verbeteren van ICT voorzieningen en vaardigheden

ICT speelt een grote rol in het leven van kinderen en deze rol gaat alleen nog maar groeien. Het is belangrijk weloverwogen te kiezen welke rol wij als school spelen in het opleiden en opvoeden van leerlingen bij het gebruik van computerprogramma's en social media. In het najaar van 2013 is het ICT plan geactualiseerd. Daarin is aandacht voor:

1. opleiden leerkrachten (ICT vaardigheid).
2. mediawijsheid van leerlingen en leerkrachten

3. informatie en communicatie technologieën, implementatie van Schoudercom (school-ouder-communicatie).

Tot slot

Het ontwikkelen van talentvol onderwijs voor de leerlingen begint met het ontdekken, erkennen en benutten van de talenten van de leerkrachten. Hoe we het personeelsbeleid inzetten om ons onderwijs te verbeteren staat beschreven in hoofdstuk 7.

6 De zorg voor de leerlingen

6.1 Interne begeleiding

Om het onderwijs en de hulp aan leerlingen zo goed mogelijk te laten verlopen, hebben we interne begeleiders. Deze zijn de vraagbaak voor leerkrachten en ouders ten aanzien van die leerlingen die moeite hebben met het verwerven/verwerken van kennis en vaardigheden die tot ons onderwijsaanbod behoren. Ook kunnen leerkrachten en ouders een beroep op hen doen bij problemen die zij ondervinden met het gedrag van een leerling.

6.2 Volgen van de ontwikkeling van leerlingen

Leerlingvolgsysteem

De ontwikkeling van de leerlingen volgen we op volgende manieren:

- Observaties.
- OntwikkelingsVolgModel (OVM) voor kleuters in groep 1 en 2.
- Sociaal-emotioneel volgmodel "Kijk" voor de groepen 3 t/m 8.
- De Sidi-3 vragenlijst (groepen 1-8)

³

³ De Sidi-3 wordt één keer per jaar in het eerste trimester afgenomen om de kinderen die onderpresteren op te sporen en om te kijken welke leerlingen in aanmerking komen om deel te nemen aan de Plusklas of extra verrijkingstof binnen de groep te krijgen.

- Methodegebonden toetsen (groepen 3-8).
- Methode onafhankelijke cito toetsen (groepen 2-8).

Screening

De leerlingen in groep 2 worden gescreend door de logopediste en de schoolarts. Aansluitend volgt een gesprek met de leerkracht en zo nodig met de ouders. In groep 7 worden de leerlingen nogmaals gescreend door de schoolarts.

Groepsbesprekingen

Tweemaal per jaar wordt de ontwikkeling van de groep en van individuele leerlingen besproken door de leerkrachten en de IB-er. Hierbij komt de cognitieve en de sociaal-emotionele ontwikkeling aan bod.

Oudergesprekken

Aan het begin van het schooljaar organiseren we voor de leerlingen van de groepen 4 t/m 8 een Ouder Kind Gesprek.

Daarnaast worden er twee/drie per jaar oudergesprekken voor alle groepen gehouden. Wij brengen ouders/verzorgers op de hoogte van de resultaten (vorderingen) en ontwikkeling van hun kind. Daarnaast

kunnen er extra oudergesprekken plaatsvinden op verzoek van de ouders, de leerkracht of de IB-er.

6.3 Interne leerlingen zorg

Een deel van onze leerlingen heeft extra begeleiding nodig. Vaak kan dit binnen de groep opgevangen worden onder andere doordat we werken in de verschillende niveaugroepen. Wanneer deze extra hulp in de groep niet voldoende is, kan een leerling in aanmerking komen voor hulp van de individuele leerling begeleider (ILB). De leerling wordt dan 1 à 2 keer per week opgehaald door de ILB-er om te werken aan een individueel programma.

Leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong die vast lopen in hun ontwikkeling kunnen in aanmerking komen voor deelname aan de plusklas. In de plusklas werken de leerlingen vooral aan het vergroten van hun metacognitieve vaardigheden.

6.4 Begeleiding van leerlingen naar het voortgezet onderwijs

In groep 7 ontvangen de ouders en leerlingen een voorlopig advies voor het voortgezet onderwijs. Dit advies baseren we op de Cito gegevens en op

het beeld dat we in de loop der jaren hebben opgebouwd. In januari in groep 8 wordt het definitieve advies gegeven.

Wanneer de leerkracht en de IB-er van mening zijn dat een leerling in aanmerking komt voor LWOO (leerweg ondersteunend onderwijs) wordt aan het begin van groep 8 een drempelonderzoek afgenomen.

Naast de toetsen van het leerlingvolgsysteem, nemen we, met het oog op het vervolgonderwijs van

onze leerlingen na groep 8 de Eindtoets van Cito af.

De overdracht van de leerlinggegevens naar het voortgezet onderwijs vindt plaats via een Digitaal Overdrachts Dossier (DOD). Daarnaast is er een warme mondelinge overdracht.

Uiteindelijk nemen de ouders/verzorgers de beslissing met betrekking tot de schoolkeuze.

7 Personeelsbeleid

Inleiding

Bij de Josephschool werkt een groot aantal professionals. In een professionele organisatie wil je leren, je verder ontwikkelen en inspireer je elkaar. De basis hiervoor ligt in het gedachtegoed van Alex van Emst (Emst 2012). De professionele cultuur kenmerkt zich door: erkende ongelijkheid. Als mens is iedereen gelijkwaardig, maar tussen professionals is er een grote variatie in kwaliteit en kunnen. Kwaliteit heeft de belangrijkste stem in een professionele cultuur.

7.1 Invulling van de professionele cultuur

Op de Josephschool geven we op volgende manier invulling aan de professionele cultuur:

- Bevorderen van goede open communicatie tussen ouders, leerlingen, managementteam en leerkrachten onderling, waarbij teruggegrepen kan worden op de vaardigheden die aan bod zijn gekomen in de training
- 'communicatie' (luisteren, feedback geven en effectief vergaderen).
- Ontwikkelen collegiale consultatie en klassenbezoeken.
- Samen lessen voorbereiden.
- Organiseren van Professionele Ontmoetingen.
- Coachen van leerkrachten en teamteachen.
- Gebruik maken van Video Interactie Begeleiding om de eigen praktijk te verbeteren.
- Bevorderen van samenwerking tussen teamleden door o.a. duo- en parallelgroeptoverleg, deelname in werkgroepen en commissies.
- Bieden van scholingsmogelijkheden. Scholing moet afgestemd worden op de wensen en mogelijkheden van de leerkrachten, waarbij we de talenten van leerkrachten zoveel mogelijk proberen te benutten. De scholing moet passen binnen het strategisch beleid van de school. Om deze afstemming te bereiken ontwikkelen wij in najaar van 2015 een nieuw een scholingsplan.
- De Josephschool is een opleidingsschool. Dit betekent dat

wij een bijdrage willen leveren aan de opleiding van toekomstige leerkrachten. Om dit zo optimaal mogelijk te kunnen doen is het overgrote deel van de leerkrachten opgeleid tot coach.

Het ontwikkelen van een expertise-beleid. Binnen het team hebben we experts op de volgende gebieden:

- Taalspecialist (2)
- Rekenspecialist (1)
- Remedial teacher (2)
- E-coach (1)
- Sociaal-emotionele ontwikkeling (2)
- Gedragsspecialist, autisme (1)
- Lezen van IQ-profiel (15)
- Kanjertraining (90% van het team)
- Coöperatief leren (95% van het team)
- Lezen (1)
- Techniek (4)
- Wetenschaps- en techniek coördinator (4, nog in opleiding)

- Excellentie (3)
- Video Interactie (2)
- Zangmakers (10)

Tijdens het functioneringsgesprek is het vergroten van de kennis en vaardigheden altijd een onderwerp van gesprek.

Er is een inhoudelijk overleg tussen alle ICT-ers, de Intern Begeleiders (IB-ers) de teamleiders en de plusklasleerkrachten op bestuursniveau. Het doel is kennis en ervaringen uit te wisselen en tot een meer professionele cultuur te komen.

In een grote school is de kans groter dat er eilandjes ontstaan en je elkaar 'misloopt'. Om dit te voorkomen starten we o.a. elke dag gezamenlijk in de aula en is er de mogelijkheid om de week samen af te sluiten.

Daarnaast gaat ook het 'samen lessen voorbereiden' de eilandencultuur tegen.

Tot slot

In dit schoolplan hebben we geprobeerd een zo compleet mogelijk beeld te schetsen van onze school. We hebben geprobeerd antwoorden te vinden op vragen als:

- Wie zijn we?

- Wat doen we? En hoe doen we het?
- Voor welke uitdaging staan we?
- En hoe gaan we deze uitdagingen te lijf?

Dit plan geeft ons geen garantie, maar wel een stevig houvast.

Bijlagen overzicht

1. Bovenschoolsplan SCOL
2. Activiteitenplan Josephschool
3. ICT-plan
4. Leeropbrengsten
5. Zorgplan
6. Scholingsplan
7. Excellentie beleid
8. Onderwijskundige structuur en methodenoverzicht
9. Pestprotocol
10. Veiligheidsbeleid (wordt bovenschools ontwikkeld).